

Nашe Beseda

TOPEKA, KANS., dne 12. března 1920. — Čtená redakce "Pokroku"! Když napíši dopis, jsou dva, tři, že se naň ozvou. Když jsem smočil pero, musím zas. Pan Roman z Toledo, O., vyzývá mne, abych přý "psal o hospodářství a ne o dělnících". Vůak proto jsem začal psát, abych obrátil dělníka k farmě. Panu Klímovi z Oklahomy se zdá, že v těch mých dopisech je teď více "zdravého jádra", nežli dřívě, totiž když jsem psal o té víře a nevěře. Mn' zase se zdá, že jsem si pustil "vřehní" vodu do studně a teď nestačím vytahovat, aby se bláto neusadilo. "Vira" u mne je ta spodní voda — ono jí není v boketě vidět — nezdá se mít jádro. Za to tu vřehní vodu je dobře vidět. Ta mívá "jádra" hodně.

Než co se tkne ostatního, souhlasíme spolu dobře. On dokazuje, že i ta kapitalistická koblíha má hodnou díru, jak na svém kapitálu, mátičce, ukazuje. — Pan Koráb z Anear, Nebr., vypočítal dlouhou řadou číslic, že ta farmerská koblíha má tak velkou díru, že kolem ní zůstane moc malíčko koblíhy. A pan J. S. z Davey, Nebraska, vypočítal, že ta díra je vlastně větší, než celá koblíha. Pan Koráb věří na "vůdec". Farmeri obvykle mají své hlavy a za "vůdce" snadno nejdou. Až se budou spolehat na "vůdec", budou jako ty "fool hens"; tyto se dívají na psa a člověk je může bít. Až farmeri začnou se dívat na "vůdec", dlouhoprstáci jim budou brát z kapes. Pan Edward Texel z North Dakoty tak rozumě a věcně píše, že o tom farmerském sdružení já nemusím psát.

Pan Roman chce, abych psal o hospodářství a pan Jan Bureš z Omahy zase zastává se dělníka pro město. Ale jako by mu děti "Pokrok" obrátily, když má dopisy četl, jsou mu vzhůru nohama. Uvádí mne z "Cuba, Kansas," že píši "jakoby z Topeka". Ha, ha! To mne p. B. čap! Jak pak já teď dokážu cubským, že chodím po nohách tady a ne po hlavě tam!! Ale p. B. by rád se mne nějak udělal "ehlava v rošti" pro to, že jsem za to měl, že za jistých okolností by farmeri řekli: "Ryj, prase, nebo scipni!" Ale pan B. se neměl proto ozývat, neboť někdo by si mohl myslet, že on tím byl trefen; kdežto já za to měl, že by to farmeri řekli jen tím "socialistickým" dělníkům, kteří by na farmu "nešli ani po smrti", ale nad farmerem chtějí ustanovit "diktátora".

Pan H. z Nebrasky zase lamentuje, že už tu nemáme takovou svobodu, jako jsme mívali—resp. ohledně těch saloonů. Well, v Chicago v zájmu "svobody" obvykle volili, hlavně dělníci, mayora, jenž sliboval svobodu saloonů. A už to s tou svobodou přivedli tam tak daleko, že kadé noci je vražda, nebo dvě a policisté, místo aby zloděje chytali, sami se do kramů vlupují. A ondyno chudá, šestnáctiletá dívka kanasská, hledající zaměstnání v Chicagu, ptala se policajta na adresu a on jí zavedl jakoby na restauraci, kdež byla jata a zavezena do hampejzu. Zaplatila to v krátké živětem a policajtovi se nestalo nic. Je-li taková policie úplatná proti dělníkům, nedivím se. Ale dělníci sami musí při volbě volit mayora ne pro "svobodu", ale pro spravedlnost.

Snad kapitalisté nám berou svobodu? Možná, částečně. Ale cheicingskou metodou se tomu nezabrání. Chci-li pak v industriálních dělníci neodvislost, musí dřívě každý z nich hledět, aby byl hoden důvěry a pak si musí tou vzájemnou důvěrou pomoci. Kapitalisté nezbohatli jen samým zlodějstvím. Ten kapitalista bohatne, který dostane kredit a jehož podnik se může důvěřovat více, nežli jiným. Když Rockefeller byl povolán před soud, aby se vyznal, jak mohla jeho společnost tak vzrůst, kladl největší váhu na to, že společnost jeho měla kredit; když chtěla, vždy se mohla vypůjčit na rozšíření ekvipimentu; a že vždy byla též hotova svůj debít zvětšit, když toho žádala potřeba. "We were always heavy borrowers". Že jatkáři zbohatli? Je pravda. A mnohý farmer zehudl, co krmil dobytek. Ale mnozí farmeri se zbytečně dá-

vali jatkářům na milost. Než to jest dlouhá kapitola. Naš chci ukázat a z čeho by si dělníci mohli vzít příklad, jest, že ku př. Swift & Co. jest společnost s třiceti tisíci akcionářů, — tady je třicet tisíc lidí, kteří si důvěřují. Kde se najde třicet tisíc dělníků, aby si mohli důvěřovati tolik, aby nějaký společný podnik akciový vzali před sebe? Což kdyby se jich našlo sto zde v Topeka mezi šesti tisíci, kteří by se akciově složili, koupili vedle města 160 akrů, pak to rovným dílem rozdělili; pak by každý měl pro staveniště akr a půl, pěkné místo pro zahrádku, kde by mohli se i slepice chovat; kde by děti se měly kam rozběhnout. Dnes by to každého stálo as \$400 — \$500. Za pár roků takové místo by mělo ceny \$1,000 až \$5,000. Ale dělníci čekají, až vše skupí spekulanti a pak hned jim čítají dvakrát tolik za to, co by si mohli koupit sami společně nyní. Jsou příliš každý do sebe uzavření — jeden druhému nevěří a málo spolu nepodniknou. Vlastně mám za to, že dělníci již i tím zůstali dělníky, že je jim vždy milejší hrst jistoty, nežli pytel naděje. Raději se držíjí kapitalisty za šoš, když dostanou své \$\$\$— denně neb týdně, nežli by se odvážili na to, aby napřed na něco obětovali. Teprve největší nedostatek bytů v New Yorku, když již byly dostaly se z dosahu dělníků, dohnal něco jich, že přý si spolu koupili akciově "flat" a tak mají nyní byty své a ještě berou z dolejška rent.

A tato přednost, již má hrst jistoty před pytle naděje u dělníka, ho sráží od toho, aby šel na venkov na neotevřená ještě místa. Tři čtvrtě míle odtud koupil farmu Čech, jenž přijel do Ameriky bez peněz co pekařský dělník. Po 16 let pracoval pro Harvey společnost, pekl pro železniční restauranty a přejel tuto zemi od Atlantiku až k Pacifiku. Jak to přišlo, nevím, ale dostal známou s farmerskou dívkou, oženil se s ní a dostal se na farmu. Prý když na farmu přijel, nevěděl ani, do kterého konce vozu se má zapřáhnout. Za to věděla to jeho žena a dovedla mu radit. Dnes, po dvaceti letech farmaření, má tři farmy, pěstuje čístečně Jersey a sotva by vše, co má, vyprodal za \$50,000. Ti, co vypočítali řadou číslic tu díru do té farmerské koblíhy, tak zapomněli počítat, že ta koblíha kolem té díry sama sebou roste, když se smaží, t. j. farma, která je dnes v pářezech a nemá ceny více než 20 až 30 dollarů akr, za několik let po zčistění bude mítí ceny \$200 až \$300 akr. A na přerýchlech pozemky, jež před léty byly za \$20, dnes mají ceny \$100 až \$200 akr vlastním přírůstkem ceny. A tady jest, kde farmerovi přirůstá, i když spí. Ale na to je potřeba ten pytel naděje. A tou pohrdá ten, kdo drží hrst jistoty.

Dělníci, jest pravda, všichni na farmu nemohou. Pošetilý by byl ten, kdo by něco podobného jen si pomyslí. Ale kdyby bylo více těch, co mají trochu odhodlanosti a pytel naděje, a trochu méně těch, kteří, když se držejí za šoš kapitalisty, myslí, že držejí hrst jistoty, bylo by lépe. Kapitalista by si nemohl tak poroučet, kdyby mu dělníků méně za šoš viselo; ti, co by viseti zůstali, měli by snáz; a ti, co by na venkov šli pro pytel naděje, časem, kdyby dovedli své okolnosti využítkovat, měli by pytel jistoty. Ale pozemky se rychle rozebírají a za 25 let sotva již jakých zbude. Den milosti pro zabírání laciných pozemků brzy vyprší. Kapitalisté sami rychle začínají pozemky skupovat, a dělník jak obvykle—váhá. Jan Rundus.

FAIRDALE, NO. DAK., dne 10. března 1920. — Čtená redakce a laskaví čtenáři, dovoluji si s vámi sdělit, že ta letošní zima je zde skutečně taková, jak se na Dakotu sluší. Pokud se pak týče poslední úrody v naší krajině, tu lze říci, že byla dosti dobrá a obilí má dosti dobrou cenu, tak jako asi všude jinde, tak že nemůžeme sobě nařikati. — Ondyno jsem v "Pokroku" četl, že si jeden náš bratr (tuším, že to byl nejspíše Slovák) stěžoval, že mu Češi říkájí — "ty dráteníku!" Na to v "Koutku paní Radové" čtu zase, jak jedna Moravanka béduje, že Češi mají Moravany za hloupé. Z toho však si nesmíte ničeho dělat, vždyť mezi českými

bratry máme taky hodně a rozvážné lidi a, zvrhne-li se mezi nimi nějaký ten plevel, tedy ti ostatní za to nemohou. Nebyl bych si toho sám ani povšimnul, kdyby se bylo mně samotnému něco podobného nepřihodilo. Jeden takový krajan v mé přítomnosti jedenkrát vyprávěl, že Moravané jsou za Čechy 75 let pozadu. Já však jsem na tuto jeho jízlivou poznámku odvětil: Příteli, vždyť na světě není většího poštelice, než jakým jsi ty a kdyby neměli mítí Moravané více rozumu, nežli ty máš, tak by byli vesměs poštelici! A na to neodpověděl a, kdyby tak byl učinil, tedy bych mu byl na místě jeho nos utřel. Pan Klíma z Oklahomy přál si něčeho zvědět o té naší nestranné lize a měl jsem již dopis napsaný, když tu p. Texel mne předešel a, jak jsem seznal, umí to lépe nežli já vysvětlit. K tomuto dopisu přikládám \$1.00 do sbírky pí. pořadatelky "Ženské Hlídky" ve prospěch sirotků v brněnské útulně. Se srdečným pozdravem na všechny, dopis končí —

Frank Vejtas.

TRŽNÍ ZPRÁVY

Omaha, Neb., 20. března.

Dobří až vybr. volí \$12.50@13.50
Prostřední až dobří 11.50@12.50
Občejní..... 10.00@11.50
Dobří až vybr. roceí 12.00@13.25
Prostřední až dobří 10.00@12.00
Občejní..... 9.00@10.00
Nejlepší jalovice... 10.00@11.00
Dobré až vybrané jalovice..... 8.75@10.00
Nejlepší krávy..... 9.50@10.75
Dobré až vybr. krávy 8.25@ 9.50
Prostřední až dobré 7.00@ 8.25
Občejné krávy.... 4.50@ 7.00
Nejlepší býčci ke krmení..... 10.50@12.00
Dobří až vybr. býčci z pastvin..... 9.50@10.50
Jalovice k chovu... 6.50@ 9.00
Krávy k chovu.... 6.00@ 8.50
Telata pro řezníky... 9.50@15.50

Vepřový dobytek

Nejvyšší cena..... \$15.50
Průměrný prodej... 13.50@15.25
Skopový dobytek.
Jehňata.....\$17.00@18.50
Stříhaná jehňata... 16.75@17.50
Roceí..... 16.00@17.25
Skopeci..... 13.25@14.50
Ovece..... 12.25@13.50

Obilní trh.

KUKUŘICE—
Čís. 2, bílá.....\$1.52
" 4, bílá..... 1.50
" 5, bílá..... 1.45
" 4, žlutá..... 1.49
" 5, žlutá..... 1.46@1.47
" 3, míchaná..... 1.49@1.52
" 4, míchaná..... 1.46@1.49
" 5, míchaná..... 1.45@1.46
" 6, míchaná..... 1.44@1.45

PŠENICE—
Čís. 2, jarka.....\$2.50@2.55
" 3, tvrdá..... 2.45@2.48
" 4, tvrdá..... 2.43@2.45
" 5, tvrdá..... 2.37
" 5, sev. jarka..... 2.28
" 2, míchaná..... 2.43

OVES—
Čís. 2, bílý.....92c
" 3, bílý..... 91c
" 4, bílý..... 90½c

ŽITO—
Čís. 3.....\$1.64

JEČMEN—
Čís. 4.....\$1.50

7 MADISON NEB.

— Jiz máme půl měsíce března, tak myslím, že všichni, kteří se měli přestěhovávat, se již přestěhovali, ačkoliv ti, kteří jsou vždy se vším pozadu i tentokrát se o pozdili, zvláště které zastihlo velmi nepříznivé počasí — déšť a snůh a při tom zima. A což ty cesty! Ono stěhování není vždy příjemné, obzvláště když se k tomu naskytne takové drsné počasí. Že máme měnivě počasí v této době roční, ani jinak býti nemůže. — Zpráva o úmrtí paní Špičkové—Boženy Odvárkové, nás manžely Štorkovy velice překvapila, jelikož jsme zemřelou znali po celou dobu a ihned z mládí vždy zdvořilou a všem, kdo s ní přišli do styku, velmi milou. Proto nemůžeme odolati, bychom nevypravili tu nejlhubší soustrast, kterou cítíme — předně jejím rodičům, neboť víme, že rodiče nejvíce cítí; pak jejím pozůstalému manželovi, jakož i všem sourozencům. — V minulém týdnu byl u nás konán také truchlivý pohřeb a

S válcovými ložisky a těsně připevněným spodkem

International

rozmetač mrvy, jest pohotov a vybízí vás k bedlivé prohlídce

Nový
Odlišný
Lepší

Obráťte svůj zrak k těmto skvělým přednostem:

Válcová ložiska 1. Válcová ložiska na sedmi místech — jediný rozmetač takto vypracovaný. Lehce, hladce, tiše pracuje. Kola s dvojitým ozubením 2. Znameníť uspořádání oje s převodem z hlavní nápravy a s velkým ozubením kolem poskytuje lehký a vytrvalý spád mrvy. Korba je zůžena, aby se předešlo tření na stranách. Náprava se středním otáčením 3. Pohyblivá přední náprava auto vzoru, dovolující krátké obrátky. Síla na obou kolech 4. Síla je převáděna od obou konců zadní nápravy — vytloukáče a rozmetačlo uváděny jsou v pohyb jediným kolem a spád mrvy druhým.	Stopa kol 5. Zadní kola zapadají do stopy předních kol, čímž se usnadňuje tah. Těsný spodek 6. Není zde překážek ani tlaku, protože rozmetač má těsný spodek. Rozhazuje vše. Dva vytloukáče 7. Spracovává i značné velké náklady mrvy, ponevadž dva celocelové vytloukáče s dřátovými čtyřhrannými zuby pracují jak na vrchu, tak na spodku nákladu. Rozmetačlo 8. Spirálovité rozmetačlo za vytloukáči rozhazuje jemně a stejnoměrně mrvu za kola. Ocelový rám 9. Celocelový rám — dřevěné stěny korby drží pouze náklad.

NOVÝ INTERNATIONAL — hotovený ve dvou velikostech — jest dnes nepopíratelně rozmetač nejlepší hodnoty v trhu, a porovnáte-li jej s jeho cenou, seznáte, že je tak daleko v popředí všech ostatních, že jest na postupu osvědčení se jako sensace r. 1920. Pošlete svoji objednávku záhy. O bližší informace pošlete své jméno a adresu na:

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY

CHICAGO

USA AMERICA

USA

sice zesnulé manželky pana Emriana, farmáře, jemuž zanechala volení od svého pluku. Sedm měsíců z této lhůty si odsloužil. — Neal na dotaz, proč opustil pluk ve Francii, vypravoval, že zatoužil poznati Paříž, o které tolik slyšel a čelil a jednou si tam na několik dní zajel. Vrátil se k svému pluku a přijal trest jako plně zasloužený podle válečných pravidel. Neal pochází z Pittsburgh, Pa., vstoupil do armády Spojených Států v roce 1913. Na telegrafický dotaz místní policie odpověděl velitel vojenského vězení v Leavenworth, aby Neal odevzdán byl vojenským autoritám ve Fort Crook, což se také stalo. Několik malých dětí. Tak s námi ten osud zahrává a ta příroda jde svou cestou dále a dále ku předu, aniž by se nechala někým zastavit, anebo dovolila své dílo změnit a tu ovšem bylo by marným snad proti ní bojovat.

— Manželka Jakuba Ambrože byla se svojí snachou Emmou Ambrožovou v Omaze, Neb., v zájmu lékařské prohlídky. Zaměstná paní Jakub Ambrožová jest již po delší dobu nemocna a tak se rozhodla zkusit lékaře v Omaze, jestli by tam v zájmu svého zdraví lepší porady nalezla.

— V tomto týdnu koná se v našem městě okresní soud, pro který byla již porota vybrána. — V minulém týdnu se zde konal tak zvaný kankus, totiž jmenování nových úředníků městských pro příští volbu, která se bude někdy na druhý měsíc konat.

— Bella Vrzalova nastoupila místo v obchodě pana Smitha jako klerkyne. Přeji jí, by byla s novým místem spokojena. — Jak čtu dopisy v časopisech uveřejněné, tak mnohé ty dary, které byly odtud zaslány v měsíci srpnu, aneb září, již došly. Moje dárky, zasláné ve stejné době, dle všeho ještě svého cíle nedošly, ačkoliv si nemohu toho přičiněním vysvětlit. Těším se skutečně na dopis z Čech, v němž mně budou sdělovat, že balík již obdrželi, ačkoliv se obávám, že vše nebude v pořádku. Jen kdyby už to bylo!

Kdy zákon neplatí.

V Massachusetts přijali se zdravotních ohledů zákon, zapovídající v hotelích a veřejných místnostech používání ručníků na vále-

cích. Za nedlouho po přijetí zákona, nežli zákon byl přijat, přijel cestující do kteréhosi venkovského hotelu, kde takový ručník u umýválny nalezl. Tázal padník je trochu vřavý — až se tedy majitel hotelu: "Což nak nevíte, že tento ručník jest proti zákonu?" Její malý bratr: Oh, tati — to "Vím," vysvětloval hotelier, ona dělá pokazdék, když on je "ale tenhle samý ručník byl tu tady."

Zlaštní nabídky:

Máme pouze šest výtisků spisů Josefa K. Tyla

Dekret kutnohorský — Prkos Bilinský — Slečna Lichníčková — Břenek — Švihovský — Poslední doba v bílé věži — Ruže z keře nízkého — Poslední pohanka — Alechymista — Tataři u Olomouce — Rozervánek — Dalimil — Marie — Kniha vlastenecká — Peříček a Peříčka — Ptáčekova dceruška — Dva bratři — Chudí lidé — Pro jediné slovo — Zloděj — Praha — Procházky po víkolu pražském — Hudební dobrodruzi — Vlast a matka — České granáty — Pomůcky z Roztče — Starý Tomáš — Divadelní ředitel — Pouť českých umělců — Láska vlastenky — Láska vlastenova — Láska básníková — Palčova dcera — Paní Matějka, matka pluku — Pállovačka — Bankrotář. Všechno těchto šest knih zasláme za .....\$3.00 Objednejte si ce nejdříve, máme pouze šest výtisků.

Máme na skladě pouze dvanáct výtisků vybraných povídek Františka Pravdy

Vybrané povídky pro lid, od FRANTIŠKA PRAVDY, jsou známy dostatečně, tak že je není nutno zvlášť odporučovati. Je to pět silných knih, čítajících celkem 2392 stran četby; je to celkem čtyřicet čtyry krásných povídek, z lida pro lid. Všechno těchto pět knih zasláme za .....\$3.30 Objednejte si je hned, máme na skladě pouze 12 výtisků.

Máme na skladě dvanáct výtisků báchorek, pohádek, povídek, pověstí a obrazů ze života

"Pohádky a pověsti," (B. Němcová) .....2 díly, 500 stran
"Povídky," (Fr. J. Rubes) .....1 díl, 500 stran
"Báchorky," (J. B. Malý) .....1 díl, 322 stran
"Dědicí Bílé hory," (P. Moravský) .....2 díly, 788 stran
Celkem 6 knih, 2110 stran, zasláme za \$2.00

Máme na skladě šest výtisků povídek, pověstí a románů

"Travič. — Deera Otakarova." P. Chocholeoušek.
"Náměly Oldřichovy." P. Chocholeoušek.
"Drak Notjaiský." P. Chocholeoušek.
"Vanda." Napsal P. Chocholeoušek.
"Templáci v Čechách." P. Chocholeoušek.
"Pekla zplodenci." Josef Jiri Kolár.
"Mastičkář." Napsal Jan z Hvězdy.
"Ballady, Romance." Napsal Jan z Hvězdy.
"Dobré povídky." Napsal Jan z Hvězdy.
Celkem devět knih, zasláme za \$1.80

Máme na skladě devět výtisků pro Moravany

"Národní báchorky a pověsti moravské a slezské," dva díly. Sebral M. Milsček.
"Slovanšské povídky a pohádky," Napsal Fr. Lad. Čukavský.
Celkem tři svazky, zasláme je za \$0c

Objednávky s přiloženým obnozem laskavě adresujte na:

POKROK PUBLISHING CO.,

1417-1419 SO. 13TH STREET, OMAHA, NEB. (Union Depot Postal Bldg.)